

SCENARIUSZ

III ETAP EDUKACYJNY
PRZEDMIOT: GEOGRAFIA

Tytuł scenariusza:

KTO PUKA DO NASZYCH DRZWI?

Autor scenariusza: Tomasz Majchrzak

Krótki opis scenariusza:

Scenariusz lekcji prezentuje zagadnienia związane ze współczesnymi procesami migracyjnymi. Podczas lekcji młodzi wciela się w role migrantów i stara się przekonać kraje docelowe do ich przyjęcia.

Czas trwania: 45 minut

Pytanie kluczowe: Czego mogę nauczyć się od migranta przybywającego do mojego kraju?

Cele lekcji:

- ➔ poznasz pojęcia: migracja, emigracja, imigracja
- ➔ wskażesz przyczyny przemieszczania się ludzi we współczesnym świecie
- ➔ będziesz pracował z tekstem źródłowym
- ➔ wyjaśnisz korzyści wynikające z przyjęcia migrantów do swojego kraju.

Kryteria oceny:

- ➔ posługujesz się pojęciami związanymi z procesami migracyjnymi
- ➔ wymienisz przyczyny procesów migracyjnych
- ➔ wymienisz korzyści (także te mniej oczywiste) dla kraju wynikające z przyjęcia migrantów

Związek z podstawą programową:

Cele kształcenia – wymagania ogólne: I, II, IV.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe: 5.1; 5.3; 9.3; 10.7; 10.9.

Metody: burza pomysłów, dyskusja, „Rybi szkielet”, analiza tekstów źródłowych.

Środki dydaktyczne i materiały: mapa polityczna świata, załączniki.

Formy pracy: praca w grupach, praca zbiorowa.

Przebieg zajęć:

WPROWADZENIE:

1. Na wejściu do klasy rozdaj uczennicom i uczniom (losowanie) karteczki z nazwami państw (załącznik nr 1). Powiedz im, że nazwa otrzymanego kraju jest zakwalifikowaniem ucznia do grupy. Powiedz uczennicom i uczniom, że siadają zgodnie z otrzymanymi kartkami – nazwami państw. Wyjaśnij podstawowe pojęcia, m.in. podział na kraje globalnej Północy i globalnego Południa. (2 minuty)
2. Zapisz temat lekcji na tablicy, podaj cele i kryteria oceny oraz pytanie kluczowe (w przypadku posiadania tablicy multimedialnej te wszystkie informacje mogą być wyświetlone lub skopiowane dla każdego ucznia/uczennicy). Sprawdź, czy młodzież rozumie cele i kryteria oceny. (2 minuty)

PRACA WŁAŚCIWA:

3. Poproś uczennice i uczniów, aby w parach przypomnieli, co znaczą pojęcia: migracja, emigracja, imigracja. Rozdaj każdemu uczniowi/uczennicy kartę pracy (załącznik nr 2). Poproś uczennice i uczniów o wykonanie zadania 1. Po upływie czasu sprawdź poprawność wykonania zadania 1. (2 minuty)
4. Poproś uczennice i uczniów, aby w parach przedyskutowali, jakie mogą być przyczyny ruchów migracyjnych na świecie (załącznik nr 2; zadanie 2 w karcie pracy). Po upływie czasu sprawdź poprawność wykonania zadania 2. (4 minuty)
5. Poproś uczennice i uczniów, aby na podstawie uzyskanych informacji oraz posiadanej wiedzy wymienili regiony świata, z których obecnie migruje najwięcej ludzi. W efekcie uczennice i uczniowie powinni wymienić m.in. Bliski Wschód, północną Afrykę, wschodnią Europę. Następnie poproś chętnych uczniów/uczennice, aby wskazali na mapie świata wymienione regiony. (3 minuty)
6. Klasa jest podzielona na cztery grupy (grupa wybiera lidera, który będzie sprawozdawcą). Każdej grupie rozdaj polecenia (załącznik nr 3). Zadaniem każdej grupy będzie uzupełnienie „**Karty Informacyjnej Migratorów**” (załącznik nr 4). Podczas pracy uczniowie i uczennice mogą skorzystać z następujących materiałów:

0 LIBANIE:

➔ <https://www.bbn.gov.pl/pl/wydarzenia/6449,NOTATKA-BBN-Sytuacja-w-Libanie.html>

0 AFGANISTANIE:

➔ <http://www.polskieradio.pl/5/3/Artykul/1435643,Sytuacja-w-Afganistanie-Walki-przenosza-sie-na-polnoc-kraju>

0 SYRII:

➔ <http://www.tokfm.pl/Tokfm/1,130517,18706800,dlaczego-akurat-teraz-ucieka-tylu-ludzi-unhcr-wyjasnia.html>

0 SOMALII:

➔ http://www.pah.org.pl/nasze-dzialania/218/2474/sytuacja_w_somalii;

➔ http://www.pah.org/multimedia//113727/somalia_problem_głodu
http://www.pah.org/multimedia//113727/somalia_problem_głodu

7. Po zakończeniu pracy przez młodzież poproś liderów grup o przeczytanie wypracowanych materiałów, tzn. wypełnionego „karty”. Zadaj uczniom/uczennicom pytanie: Co sprawia, że obywatele z regionów, o których czytali w materiałach źródłowych, migrują do innych krajów? Odwołaj się także do wykonanego na początku lekcji zadania 2 w karcie pracy. (10 minut)

8. Powiedz uczennicom i uczniom, że nadal pracują w czterech grupach, a ich zadaniem jest próba wypisania korzyści, jakie mogą dać migranci państwu, do którego przybywają. W tym miejscu odwołaj się także do pytania kluczowego: Czego mogę nauczyć się od migranta przybywającego do innego kraju? Uczennice i uczniowie pracują metodą „rybiego szkieletu” (załącznik nr 5); każdej z grup przydziel jedną „dużą ość” z „rybiego szkieletu”. (5 minut)
9. Poproś liderów o przeczytanie swoich odpowiedzi, dokonaj ewentualnej korekty udzielanych odpowiedzi. Zapytaj uczniów, czy w kontekście tego, co napisali, przyjęliby migrantów do kraju X? (2 minuty)
10. Podsumowanie:
11. Na podstawie zebranych informacji poproś uczniów/uczennice, aby udzielili odpowiedzi na pytanie postawione w temacie lekcji. Na zakończenie poproś młodzież o podzielenie się swoimi refleksjami. (2 minuty)

PRACA DOMOWA

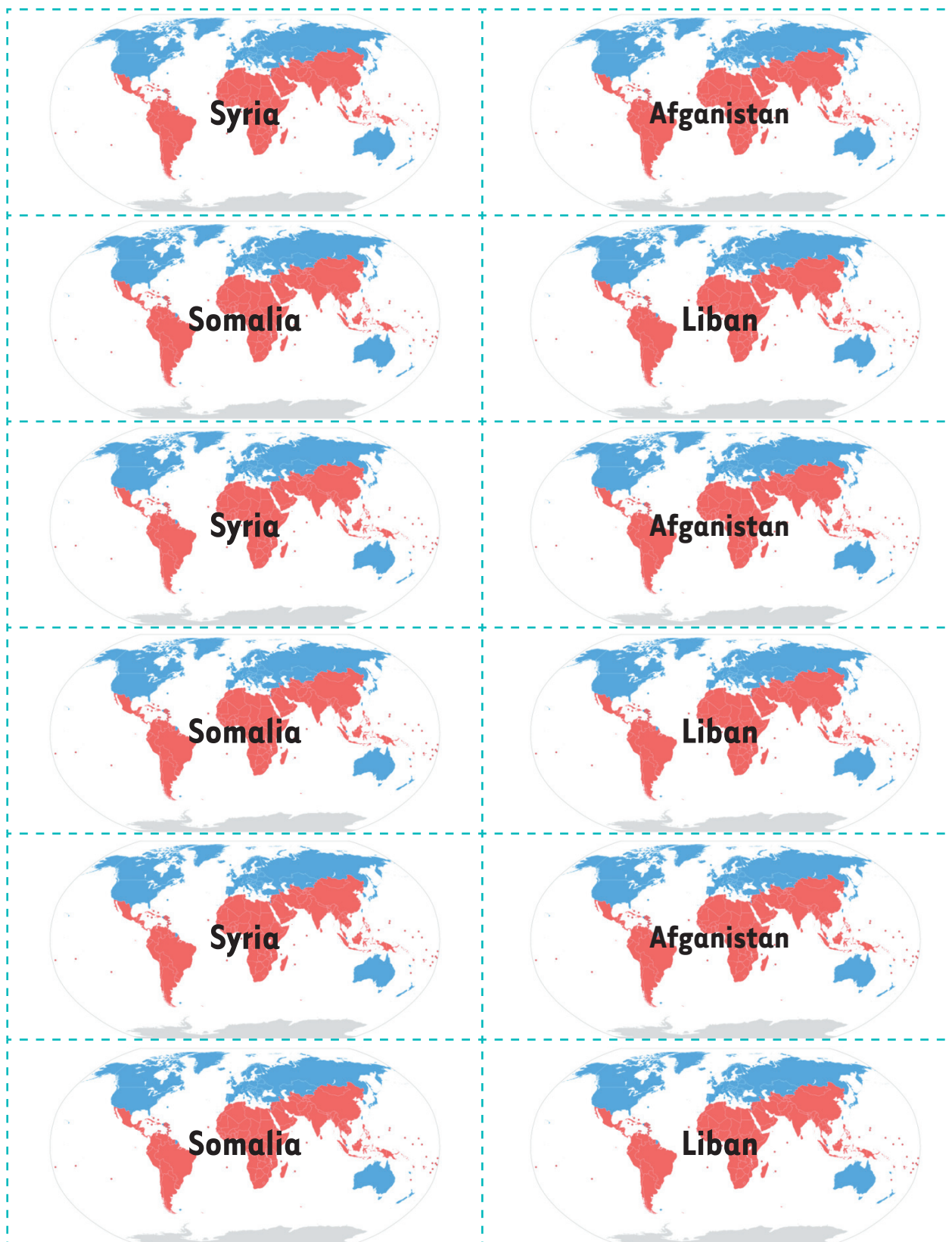
Jesteś komisarzem Urzędu ds. migrantów w kraju X. Twoim zadaniem jest udzielenie odpowiedzi z uzasadnieniem na wniosek migrantów (możesz przygotować na kartkach treść zadania domowego i rozdać uczniom/uczennicom).

Załączniki:

Załącznik nr 1 – Karteczki z nazwami państw do podziału na grupy

Należy skierować w odpowiedniej ilości, dostosowanej do liczebności klasy.

Załącznik nr 2: Karta pracy – Kto puka do naszych drzwi?

Temat: Kto puka do naszych drzwi?

Zadanie 1

Na podstawie posiadanej wiedzy, połączcie definicję z pojęciem.

MIGRACJA	Przyjazd z innego państwa, napływ osób do drugiego obszaru.
EMIGRACJA	Przemieszczanie się ludności, związane ze stałą lub czasową zmianą miejsca zamieszkania
IMIGRACJA	Wyjazd z państwa, odpływ ludności z danego terenu.

Zadanie 2

Na podstawie posiadanej wiedzy uzupełnijcie mapę myślową dotyczącą przyczyn ruchów migracyjnych.

Załącznik nr 3 – Polecenia dla grup

Grupa I

Jesteście grupą młodych migrantów z **Libanu**. Przed Wami ostatnia prosta do życia w kraju X. Aby jednak otrzymać pozwolenie na legalny pobyt w tym kraju, musicie przekonać urzędników z Urzędu ds. Migracji, że w pełni zasługujecie na pozytywne rozpatrzenie Waszego wniosku (zał. 4). Na podstawie otrzymanego materiału (zał. 5a) oraz posiadanej wiedzy uzupełnijcie załącznik 4.

Grupa II

Jesteście grupą młodych migrantów z **Syrii**. Przed Wami ostatnia prosta do życia w kraju X. Aby jednak otrzymać pozwolenie na legalny pobyt w tym kraju, musicie przekonać urzędników z Urzędu ds. Migracji, że w pełni zasługujecie na pozytywne rozpatrzenie Waszego wniosku (zał. 4). Na podstawie otrzymanego materiału (zał. 5b) oraz posiadanej wiedzy uzupełnijcie załącznik 4.

Grupa III

Jesteście grupą młodych migrantów z **Afganistanu**. Przed Wami ostatnia prosta do życia w kraju X. Aby jednak otrzymać pozwolenie na legalny pobyt w tym kraju, musicie przekonać urzędników z Urzędu ds. Migracji, że w pełni zasługujecie na pozytywne rozpatrzenie Waszego wniosku (zał. 4). Na podstawie otrzymanego materiału (zał. 5c) oraz posiadanej wiedzy uzupełnijcie załącznik 4.

Grupa IV

Jesteście grupą młodych migrantów z **Somalii**. Przed Wami ostatnia prosta do życia w kraju X. Aby jednak otrzymać pozwolenie na legalny pobyt w tym kraju, musicie przekonać urzędników z Urzędu ds. Migracji, że w pełni zasługujecie na pozytywne rozpatrzenie Waszego wniosku (zał. 4). Na podstawie otrzymanego materiału (zał. 5d) oraz posiadanej wiedzy uzupełnijcie załącznik 4.

Załącznik nr 4 – Karta informacyjna migrantów

URZĄD DS. MIGRANTÓW W KRAJU X

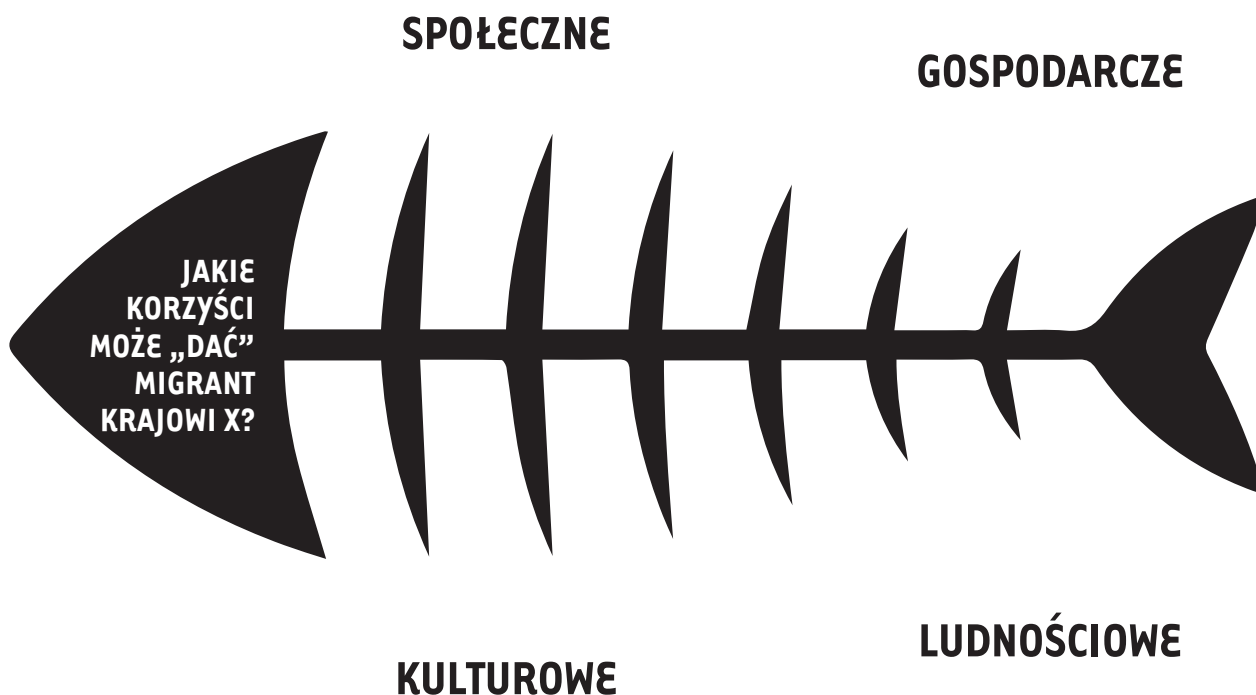
KARTA INFORMACYJNA MIGRANTÓW

NAZWISKO RODZINY		
IMIONA CZŁONKÓW RODZINY, WIEK		
KRAJ POCHODZENIA		
KRÓTKI OPIS SYTUACJI RODZINY W KRAJU		
Przyczyny migracji:	POLITYCZNE	SPOŁECZNO-EKONOMICZNE
Co Wy jako migranci możecie zaoferować państwu X?		

Podpisy członków rodziny

Załącznik nr 5: „Rybi szkielet”

Przebieg ćwiczenia z wykorzystaniem metody „rybi szkielet”

Jesteście uczennicami i uczniami, którzy na lekcji geografii zajmą się określeniem korzyści z przyjęcia w kraju imigrantów. Będziecie pracować w czterech podgrupach. Każda podgrupa to eksperci w dziedzinie: GOSPODARCZEJ, SPOŁECZNEJ, KULTUROWEJ, LUDNOŚCIOWEJ (są to „duże ości”).

Praca Wasza będzie przebiegała dwoma etapami.

1. Waszym zadaniem będzie wpisać na plakacie-karcie pracy (na podstawie posiadanej wiedzy oraz wcześniej wypełnionych materiałów) cechy dotyczące dziedziny, którą reprezentujecie jako podgrupa (będą to „małe ości”). W ten sposób otrzymacie „obraz” omawianej korzyści.
3. Uzupełniony plakat wieszacie na tablicy, aby był widoczny dla wszystkich uczniów w klasie.